

بررسی علل افزایش قیمت مکالمات تلفن ثابت

کد موضوعی: ۲۸۰

شماره مسلسل: ۱۲۵۲۷

مردادماه ۱۳۹۱

دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	مقدمه
۴	۱. بررسی توجیحات مربوط به افزایش تعرفه مکالمه تلفن ثابت
۵	۲. قوانین و مقررات مرتبط
۱۳	جمع‌بندی
۱۵	منابع و مأخذ

بررسی علل افزایش قیمت مکالمات تلفن ثابت

چکیده

شرکت مخابرات ایران از اول اسفندماه ۱۳۹۰ به افزایش تعرفه مکالمات تلفن ثابت اقدام کرده است. دو نهاد مقرراتگذار، شورای رقابت و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات به طور مستقل با تصویب دو مصوبه مجزا موجبات افزایش تعرفه مکالمات تلفن ثابت را فراهم کردند. ابتدا شورای رقابت در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱ یک فرمول کلی را برای افزایش قیمت یک پالس مکالمه‌ای تصویب کرد و سپس کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در تاریخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ مدت‌زمان یک پالس مکالمه‌ای را کاهش داد. با توجه به وجود حدود ۲۷ میلیون مشترک تلفن ثابت در کشور و تأثیر افزایش قیمت آن بر هزینه خانوارها، این گزارش به بررسی و تحلیل اسناد، مدارک، قوانین و مقررات موجود درخصوص افزایش تعرفه تلفن ثابت می‌پردازد. بررسی حاضر نشان می‌دهد در صورت اجرای همزمان دو مصوبه، قیمت مکالمات تلفن ثابت افزایش چشمگیری خواهد داشت و با توجه به مدت‌زمان مکالمه این افزایش گاهی به ۱۶۳ درصد در استان‌های هم‌کد شده و ۱۲۸ درصد در استان‌های هم‌کد نشده خواهد رسید. گرچه شرکت مخابرات ایران در حال حاضر مدعی است که فقط مصوبه شورای رقابت را اجرا کرده است. اما امکان اجرای همزمان دو مصوبه مذکور و افزایش شدید قیمت مکالمات تلفن ثابت برای شرکت مخابرات ایران فراهم شده است. این اتفاق ناشی از تعدد مراکز تصمیم‌گیری در قیمتگذاری خدمات مخابراتی و نبود شفافیت در بهای تمام شده خدمات مخابراتی است. راه‌اندازی حسابداری بهای تمام شده خدمات مخابراتی در شرکت‌های استانی مخابرات ایران و استفاده از روش‌های توصیه شده توسط اتحادیه بین‌المللی مخابرات^۱ برای تعیین قیمت عادلانه خدمات، ضروری است و تعیین تعرفه مکالمات تلفن ثابت باید با توجه به قیمت تمام شده آن و توسط مقرراتگذار واحدی انجام شود.

مقدمه

تا قبل از سال ۱۳۸۲ دولت نرخ پالس تلفن ثابت را هرساله افزایش می‌داد. در سال ۱۳۸۲ نرخ یک پالس مکالمه شهری تلفن ثابت ۴۴/۷ ریال تعیین شد و این عدد تا اسفندماه ۱۳۹۰ بدون تغییر در صورت حساب مشترکان اعمال شد. ثابت ماندن تعرفه تلفن ثابت در فاصله سال‌های ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۰ طبیعی به نظر می‌رسد. زیرا کشورمان در یک پروسه طولانی مدت تا سال ۱۳۸۴ توانست همه سیستم‌های مخابراتی تلفن ثابت را از فناوری آنالوگ به فناوری دیجیتال ارتقا دهد.

پیشرفت تکنولوژی و حرکت فناوری ارتباطات از آنالوگ به دیجیتال کاهش شدید هزینه‌ها را با خود همراه داشته است. به گونه‌ای که در یک مقطع زمانی ده‌ساله (دهه ۱۹۹۰) هزینه یک پالس مکالمه شهری در کشور فرانسه از یک فرانک به ۴۰ سانتیم کاهش یافت.^۱ با توجه به کاهش هزینه‌های شرکت مخابرات ایران، روند افزایش هرساله تعرفه تلفن ثابت توسط دولت متوقف شد. علت دیگر ثابت ماندن تعرفه تلفن ثابت در سال‌های مذکور، قانون اصلاح ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۲ است. طبق این ماده قانونی، قیمت فروش خدمات ارتباطات تلفن در سال اول برنامه چهارم، قیمت‌های پایان شهریورماه ۱۳۸۳ تعیین شد و برای سال‌های بعدی برنامه چهارم، تغییر در قیمت خدمات مزبور منوط به پیشنهاد لایحه و تصویب مجلس شورای اسلامی شد.^۲ در ماده قانونی تأکید شد که پیشنهاد هر قیمتی می‌باید همراه با توجیه اقتصادی، اجتماعی باشد. دولت نیز در طول سال‌های اجرای برنامه پنجم (۱۳۸۴-۱۳۸۸)، لایحه برای افزایش تعرفه تلفن ثابت به مجلس شورای اسلامی ارائه نکرد.

پس از خصوصی‌سازی شرکت مخابرات ایران، این شرکت تلاش‌های زیادی انجام داد تا مجوز افزایش تعرفه تلفن ثابت را از کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت دریافت کند. شورای رقابت در جلسه هشتاد و پنجم (مورخ ۱۳۹۰/۸/۱) و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در جلسه یکصد و سی و هفتم (مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰) مجوز افزایش تعرفه را به شرکت مخابرات ایران داده است.

۱. اروانه، ۱۳۸۸، ص ۳.

۲. ماده واحده - ماده (۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۱۱ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده (۳) - قیمت فروش بنزین، نفت‌گاز، نفت سفید، نفت کوره و سایر فرآورده‌های نفتی، گاز، برق و آب، همچنین نرخ خدمات فاضلاب، ارتباطات تلفن و مرسولات پستی در سال اول برنامه چهارم، قیمت‌های پایان شهریور ۱۳۸۳ خواهد بود. برای سال‌های بعدی برنامه چهارم، تغییر در قیمت کالاها و خدمات مزبور طی لایحه‌ای که حداکثر تا اول شهریور هر سال تقدیم می‌شود، پیشنهاد و به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

پیشنهاد هر قیمتی می‌باید همراه توجیه اقتصادی، اجتماعی باشد.

شرکت مخابرات ایران از اسفندماه ۱۳۹۰ اقدام به افزایش تعرفه مکالمات تلفن ثابت کرده است. یک پالس ۱۳۴ ثانیه‌ای مکالمات شهری که قبلاً ۴۴/۷ ریال محاسبه می‌شد اکنون با دو نرخ متفاوت ۵۱/۰۳ ریال برای استان‌های هم‌کد نشده و ۵۸/۷۱ ریال برای استان‌های هم‌کد شده، در قبوض تلفن مشترکان محاسبه می‌شود. محل قانونی این افزایش تعرفه با دو مصوبه متفاوت کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت به شرکت مخابرات ایران داده شده است.

کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات از تاریخ برگزاری اولین جلسه خود در ۱۳۸۴/۴/۲۱ تاکنون (۱۳۹۱/۳/۲۱) تعداد ۱۴۲ جلسه برگزار کرده است. از این تعداد بیش از ۲۶ جلسه درخصوص تصمیم‌گیری برای تعرفه‌های خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات و پست برگزار شده که بعضی از آنها درخصوص تعرفه تلفن ثابت است.

آخرین مصوبه کمیسیون برای تعرفه تلفن ثابت در جلسه ۱۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ مصوب شد که تبعات آن در این گزارش بررسی می‌شود.

نهاد دیگری که متولی تعرفه‌گذاری خدمات عمومی می‌باشد، شورای رقابت است. این شورا با تلاش وزارت اقتصاد و دارایی تشکیل و اولین جلسه آن در تاریخ ۱۳۸۸/۵/۷ برگزار شد. شورای رقابت تاکنون (۱۳۹۱/۳/۷) تعداد ۱۱۰ جلسه برگزار کرده است. مصوبه جلسه ۸۵ (تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱) شورای رقابت درخصوص تعرفه تلفن ثابت است که تبعات آن در این گزارش بررسی می‌شود.

شورای رقابت در جلسه هشتادوپنجم خود فرمولی پرسش برانگیز را تصویب کرد که مبنای قیمت‌های جدید شرکت مخابرات ایران برای تلفن ثابت است. پنج ماه بعد، کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در جلسه شماره ۱۳۷ خود، مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ تصویب کرد:

«۱. تعرفه مکالمات تلفن ثابت به ثابت شهری در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام نشده است به‌ازای هر ۱۲۰ ثانیه یک پالس تعیین می‌شود.

۲. تعرفه مکالمات تلفن ثابت به ثابت شهری در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام شده است به‌صورت یکنواخت در کل استان به‌ازای هر ۱۰۵ ثانیه یک پالس تعیین می‌شود و تأکید می‌شود که قیمت پالس کماکان بدون تغییر برابر ۴۴/۷ ریال خواهد بود».

اما شرکت مخابرات ایران از اول اسفندماه ۱۳۹۰ نرخ ۵۱/۰۳ ریال را برای هر پالس مکالمه درون‌شهری استان‌های هم‌کد نشده و نرخ ۵۸/۷۱ ریال را برای هر پالس مکالمه درون‌شهری استان‌های هم‌کد شده (استان تهران و البرز) در قبوض مشترکین محاسبه کرده است. این درحالی است که مصوبه ۱۳۷ کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات تأکید می‌کند که «قیمت پالس کماکان بدون تغییر برابر ۴۴/۷ ریال خواهد بود». لذا قسمتی از مصوبه ۱۳۷ نقض شده است و افزایش

تعرفه‌های تلفن ثابت به استناد مصوبه جلسه ۸۵ شورای رقابت انجام شده است، اما مصوبه شورای رقابت شامل یک فرمول کلی برای سقف قیمت است که در آن هیچ تفکیکی بین «استان‌های هم‌کد شده» و «استان‌های هم‌کد نشده» وجود ندارد. لذا شرکت مخابرات ایران خارج از چارچوب مشخص شده دو مصوبه مذکور شورای رقابت و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، تعرفه جدیدی تعریف و آن را اجرا می‌کند.

شرکت مخابرات ایران نیز به‌رغم مکاتبات و پیگیری‌های مرکز پژوهش‌های مجلس تاکنون گزارشی از فرآیند قیمتگذاری جدید و عوامل تعیین‌کننده در آن را ارائه نکرده است. سازمان تنظیم مقررات ارتباطات رادیویی نیز به‌عنوان نهاد ناظر بر این حوزه با وجود مکاتبات و پیگیری‌های مکرر تاکنون اطلاعاتی از فرآیند قیمتگذاری و تخلفات احتمالی شرکت مخابرات ایران به مرکز پژوهش‌ها ارائه نکرده است.

از سوی دیگر، خدمات ارتباطی مشمول ماده (۱۰۱) قانون برنامه پنجم توسعه تبصره «۱» و بند «د» آن است. طبق این حکم، دولت مکلف است ضوابط تعیین قیمت خدمات مخابراتی را با پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت و وزارتخانه ارتباطات و فناوری اطلاعات به تصویب شورای اقتصاد برساند؛ در صورتی که ضوابط تعرفه جدید تلفن ثابت، بدون تصویب شورای اقتصاد در حال اجراست.

در این گزارش سعی شده است، مصوبات اخیر شورای رقابت و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در رابطه با قیمت‌های جدید تلفن ثابت، بررسی و نقد شود و سپس توجیحات ارائه شده در رابطه با علت افزایش قیمت‌ها ارزیابی و در نهایت جمع‌بندی و پیشنهادهایی ارائه می‌شود.

۱. بررسی توجیحات مربوط به افزایش تعرفه مکالمه تلفن ثابت

شرکت مخابرات ایران دلایل متعددی برای افزایش تعرفه تلفن ثابت ارائه می‌کند. پیشنهاد دولت به شرکت مخابرات ایران مبنی بر حذف کدهای بین‌شهری درون‌استانی، توقف افزایش تدریجی سالیانه تعرفه تلفن ثابت از سال ۱۳۸۳ تاکنون و بالا رفتن هزینه نگهداری شبکه تلفن ثابت از مهمترین آنهاست که در ادامه توضیح داده می‌شود.

۱-۱. توجیه هم‌کدی در استان‌های تهران و البرز

اجرای پروژه هم‌کد کردن شماره مشترکان شهرهای یک استان با مرکز آن استان، در دو استان تهران و البرز به اتمام رسیده است. اگرچه این پروژه دارای بار مالی مقطعی برای شرکت‌های

مخابرات استانی است، اما مزایا و منافع ماندگار و همیشگی را برای شرکت مخابرات به ارمغان می‌آورد. زیرا در صورت هم‌کدسازی در یک استان اولاً شرکت مخابرات استانی، دیگر نیازی به عقد قرارداد اتصال متقابل و تسهیم و تقسیم منافع خود با شرکت ارتباطات زیرساخت را ندارد. به عبارت دیگر، پروژه جدایی شرکت‌های استانی از شرکت ارتباطات زیرساخت تکمیل می‌شود. ثانیاً کوتاه شدن ضربان پالس مکالمات محلی از ۱۳۴/۴ ثانیه به ۱۰۵ ثانیه باعث افزایش مضاعف قیمت مکالمه می‌شود (جدول ۴ و نمودار ۲ این مطلب را نشان می‌دهد). ثالثاً، القا کردن ارزانی مکالمات درون‌استانی در اثر اجرای هم‌کدی، به‌خودی‌خود، تمایل به برقراری ارتباط تلفنی را در درون استان‌ها بیشتر می‌کند و درآمد شرکت مخابرات افزایش می‌یابد. شرکت مخابرات ایران با وجود منفعی که از اجرای هم‌کدسازی دارد، خود را بستانکار و دولت را بدهکار قلمداد می‌کند و از دولت درخواست جبران هزینه خود را دارد.

۲-۱. توجیه تورم عمومی خدمات و کالاهای اساسی

ادعای تورم خدمات و کالاهای اساسی، توجیهی درست است. اما مسئله اصلی تأثیر آن بر هزینه‌های مخابرات است که محاسبه آن تاکنون صورت نگرفته است و بدون محاسبه، اقامه می‌شود. استخراج دقیق قیمت تمام شده تلفن ثابت و ایجاد سامانه قیمت تمام شده خدمات مخابراتی از ملزومات تعرفه‌گذاری واقعی و دقیق است، اما این امر مهم تاکنون در شرکت مخابرات ایران انجام نشده است.

برخلاف دو توجیه مذکور، اصول و قواعد اقتصاد مقیاسی که مصداق آن اقتصاد مخابرات است نشان می‌دهد که توسعه‌های فزاینده کاربری‌های مخابرات، بیش از آنکه برای بهره‌بردار، بار مالی مقطعی داشته باشند، سودآوری بلندمدت دارند.

۲. قوانین و مقررات مرتبط

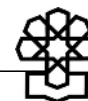
طبق بند «د» ماده (۱۰۱) قانون برنامه پنجم توسعه و تبصره‌های «۱» و «۲» آن، دولت مکلف است ضوابط تعیین کالاهای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و نیز فهرست و ضوابط تعیین قیمت این کالاها و خدمات را ظرف سه ماه پس از تصویب قانون برنامه پنجم با پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت و وزارتخانه‌های ذیربط به تصویب شورای اقتصاد برساند. یکی از خدمات عمومی مشمول این قانون، خدمات تلفن ثابت است که دولت باید در سه ماهه اول سال ۱۳۹۰ با تشکیل کارگروهی متشکل از وزارت بازرگانی، معاونت و وزارت ارتباطات

و فناوری اطلاعات، ضوابط تعیین قیمت خدمات تلفن ثابت را تهیه می‌کرد و به تصویب شورای اقتصاد می‌رساند، اما کارگروه مذکور تاکنون تشکیل نشده و ضوابط تعیین قیمت خدمات تلفن ثابت تاکنون در شورای اقتصاد مطرح نشده است.

چنانچه دولت به دلیل یکسان‌سازی کدهای درون‌استانی، بخواهد هزینه‌های شرکت مخابرات ایران را جبران کند این موضوع مشمول تبصره «۲» ماده (۱۰۱) برنامه پنجم و ماده (۹۰) قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ و چهارم قانون اساسی می‌شود. طبق تبصره «۲» ماده (۱۰۱) برنامه پنجم چنانچه قیمت فروش کالا یا خدمات کمتر از قیمت عادلانه روز تکلیف شود، مابه‌التفاوت قیمت عادلانه روز و تکلیفی باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت شود و یا از محل بدهی دستگاه زیربند به دولت تهاتر شود. طبق ماده (۹۰) قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ و چهارم قانون اساسی چنانچه دولت به هر دلیل قیمت فروش کالاها یا خدمات بنگاه‌های مشمول واگذاری و یا سایر بنگاه‌های بخش غیردولتی را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، دولت مکلف است مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت کند و یا از بدهی این بنگاه‌ها به سازمان امور مالیاتی کسر نماید.

جدول ۱. قانون برنامه پنجم مرتبط با موضوع افزایش تعرفه خدمات عمومی

قانون	احکام
ماده (۱۰۱) برنامه پنجم	به‌منظور تنظیم مناسب بازار، افزایش سطح رقابت، ارتقای بهره‌وری شبکه توزیع و شفاف‌سازی فرآیند توزیع کالا و خدمات، دولت می‌تواند:
	د) با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و چهارم قانون اساسی قیمتگذاری را به کالاها و خدمات عمومی و انحصاری و کالاها و خدمات اساسی یارانه‌ای و ضروری محدود نماید
	تبصره «۱» - دولت مکلف است ضوابط تعیین کالاها و خدمات اساسی، انحصاری و خدمات عمومی و نیز فهرست و ضوابط تعیین قیمت این کالاها و خدمات را ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون، با پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت و وزارتخانه‌های زیربند به تصویب شورای اقتصاد برساند
ماده (۹۰) قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ و چهارم قانون اساسی	تبصره «۲» - در اجرای این بند، چنانچه قیمت فروش کالا یا خدمات کمتر از قیمت عادلانه روز تکلیف شود، مابه‌التفاوت قیمت عادلانه روز و تکلیفی باید همزمان تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت شود و یا از محل بدهی دستگاه زیربند به دولت تهاتر گردد
	چنانچه دولت به هر دلیل قیمت فروش کالاها یا خدمات بنگاه‌های مشمول واگذاری و یا سایر بنگاه‌های بخش غیردولتی را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، دولت مکلف است مابه‌التفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت کند و یا از بدهی این بنگاه‌ها به سازمان امور مالیاتی کسر نماید

همان‌طور که در مقدمه نیز ذکر شد، مصوبه جلسه ۱۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و مصوبه جلسه ۸۵ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱ شورای رقابت، آخرین مقررات وضع شده برای افزایش تعرفه تلفن ثابت هستند. در این قسمت ابتدا هر دو مصوبه در جدول ۲ بیان می‌شود و سپس در ادامه تحلیل آنها ذکر می‌شود.

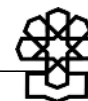
جدول ۲. مقررات مرتبط با موضوع افزایش تعرفه تلفن ثابت

مقررات	احکام																						
جلسه هشتادوپنجم شورای رقابت در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۱	<p>۱. روش تعیین سقف قیمتی (Price Cap) با فرمول‌های زیر از سوی شورا به‌عنوان روش قیمتگذاری خدمات مخابراتی مورد تصویب قرار گرفت.</p> $API_t = API_{t-1} \left[1 + \sum v_i \frac{\Delta p_i}{p_i} \right]$ $PCI_t = PCI_{t-1} [1 - X + P + Z]$ $API_t \leq PCI_t$ <p>در این فرمول‌ها عوامل به شرح زیر به‌کار رفته‌اند:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>پارامتر</th> <th>مفهوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>\hat{P}</td> <td>نرخ تورم در صنعت مخابرات در دوره مورد بررسی</td> </tr> <tr> <td>X</td> <td>نرخ بهره‌وری مورد انتظار در دوره تعیین شده</td> </tr> <tr> <td>Z</td> <td>نرخ تغییر کیفیت خدمات ارائه شده به مشتریان در دوره مورد بررسی</td> </tr> <tr> <td>PCI_{t-1}</td> <td>شاخص سقف قیمت در دوره قبلی</td> </tr> <tr> <td>PCI_t</td> <td>شاخص سقف قیمت در دوره مورد تصویب</td> </tr> <tr> <td>V_i</td> <td>سهم خدمت i از کل بازار خدمات مخابرات</td> </tr> <tr> <td>p_i</td> <td>نرخ خدمت شماره i</td> </tr> <tr> <td>ΔP_i</td> <td>تفاوت پیشنهادی نرخ خدمت شماره</td> </tr> <tr> <td>API_{t-1}</td> <td>شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی</td> </tr> <tr> <td>API_t</td> <td>شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره مورد تصویب</td> </tr> </tbody> </table>	پارامتر	مفهوم	\hat{P}	نرخ تورم در صنعت مخابرات در دوره مورد بررسی	X	نرخ بهره‌وری مورد انتظار در دوره تعیین شده	Z	نرخ تغییر کیفیت خدمات ارائه شده به مشتریان در دوره مورد بررسی	PCI_{t-1}	شاخص سقف قیمت در دوره قبلی	PCI_t	شاخص سقف قیمت در دوره مورد تصویب	V_i	سهم خدمت i از کل بازار خدمات مخابرات	p_i	نرخ خدمت شماره i	ΔP_i	تفاوت پیشنهادی نرخ خدمت شماره	API _{t-1}	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی	API _t	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره مورد تصویب
پارامتر	مفهوم																						
\hat{P}	نرخ تورم در صنعت مخابرات در دوره مورد بررسی																						
X	نرخ بهره‌وری مورد انتظار در دوره تعیین شده																						
Z	نرخ تغییر کیفیت خدمات ارائه شده به مشتریان در دوره مورد بررسی																						
PCI_{t-1}	شاخص سقف قیمت در دوره قبلی																						
PCI_t	شاخص سقف قیمت در دوره مورد تصویب																						
V_i	سهم خدمت i از کل بازار خدمات مخابرات																						
p_i	نرخ خدمت شماره i																						
ΔP_i	تفاوت پیشنهادی نرخ خدمت شماره																						
API _{t-1}	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی																						
API _t	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره مورد تصویب																						
۲. شورا برای دوره پیش‌رو که از ۱۳۹۰/۱۰/۱ آغاز و به ۱۳۹۱/۱۲/۲۹ ختم می‌گردد عوامل مذکور در فرمول قیمت خدمات مخابراتی را به‌شرح زیر تعیین نمود:	<table border="1"> <thead> <tr> <th>پارامتر</th> <th>مقدار</th> <th>مفهوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>API_{t-1}</td> <td>۱۰۰</td> <td>شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی (سال مبدأ برای نرخ‌گذاری خدمات مخابراتی سال ۱۳۸۸ می‌باشد)</td> </tr> <tr> <td>\hat{P}</td> <td>۶/۴۷ (درصد)</td> <td>نرخ تورم صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰-۱۳۸۸</td> </tr> </tbody> </table>	پارامتر	مقدار	مفهوم	API _{t-1}	۱۰۰	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی (سال مبدأ برای نرخ‌گذاری خدمات مخابراتی سال ۱۳۸۸ می‌باشد)	\hat{P}	۶/۴۷ (درصد)	نرخ تورم صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰-۱۳۸۸													
پارامتر	مقدار	مفهوم																					
API _{t-1}	۱۰۰	شاخص نرخ واقعی خدمات مخابراتی در دوره قبلی (سال مبدأ برای نرخ‌گذاری خدمات مخابراتی سال ۱۳۸۸ می‌باشد)																					
\hat{P}	۶/۴۷ (درصد)	نرخ تورم صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰-۱۳۸۸																					

مقررات		احکام									
		<table border="1"> <tr> <td>نرخ بهره‌وری مورد انتظار در صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰/۱۰/۱ تا ۱۳۹۱/۱۲/۲۹</td> <td>۵ (درصد)</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>شاخص بهبود خدمات در دوره ۱۳۸۸- ۱۳۹۰</td> <td>.</td> <td>Z</td> </tr> <tr> <td>سهم خدمات تلفن ثابت از کل خدمات مخابراتی</td> <td>۲۰/۹ (درصد)</td> <td>V_i</td> </tr> </table> <p>با منظور نمودن نرخ عوامل فوق‌الذکر برای دوره ۱۳۹۰/۱۰/۱ تا ۱۳۹۱/۱۲/۲۹ APIt معادل ۱۰۲/۹۶ (یکصد و دو و نودوشش صدم) تعیین شد</p>	نرخ بهره‌وری مورد انتظار در صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰/۱۰/۱ تا ۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۵ (درصد)	X	شاخص بهبود خدمات در دوره ۱۳۸۸- ۱۳۹۰	.	Z	سهم خدمات تلفن ثابت از کل خدمات مخابراتی	۲۰/۹ (درصد)	V_i
نرخ بهره‌وری مورد انتظار در صنعت مخابرات برای دوره ۱۳۹۰/۱۰/۱ تا ۱۳۹۱/۱۲/۲۹	۵ (درصد)	X									
شاخص بهبود خدمات در دوره ۱۳۸۸- ۱۳۹۰	.	Z									
سهم خدمات تلفن ثابت از کل خدمات مخابراتی	۲۰/۹ (درصد)	V_i									
		<p>۳. تاریخ اعمال قیمت‌های جدید از ابتدای اول دی‌ماه سال ۱۳۹۰ می‌باشد. شرکت مخابرات ایران در چارچوب فرمول تعیین شده مجاز به تغییر قیمت خدمات خود می‌باشد به نحوی که APIt کل خدماتی که این شرکت عرضه می‌کند در دوره مورد تصویب از ۱۰۲/۹۶ فراتر نرود. این شرکت حق تسری نرخ‌های فوق‌الذکر را به زمان‌های پیش از ۱۳۹۰/۱۰/۱ ندارد</p>									
		<p>۴. شرکت مخابرات ایران مجاز به درخواست تغییر نرخ خدمات تا پایان سال ۱۳۹۱ نمی‌باشد. چنانچه این شرکت در پایان این دوره، درخواست تغییر نرخ خدمات خود را داشته باشد باید سه ماه پیش از شروع دوره درخواستی پیشنهاد خود همراه با گزارش توجیهی و استدلالی مربوطه شامل بررسی تغییرات قیمت‌ها در بازار مخابرات و تأثیر آن بر هزینه تولید و ارائه خدمات، گزارش تغییرات بهره‌وری شرکت، گزارش تغییرات کیفیت خدمات ارائه شده به مشتریان به‌همراه گزارش‌های هیئت‌مدیره به مجمع عمومی و گزارش‌های مالی شرکت که با تأیید حسابرس و بازرس قانونی شرکت رسیده باشد را به شورای رقابت ارسال نماید. در هر صورت، شورا مدت سه ماه را برای بررسی هر پیشنهاد تغییر منظور خواهد نمود</p>									
		<p>۵. در پایان دوره فوق‌الذکر و تا زمانی که نرخ جدید عوامل ازسوی شورا اعلام نشده باشد، همچنان قیمت‌های مصوب پیشین ملاک عمل شرکت مخابرات خواهد بود و این شرکت حق هیچ‌گونه تغییری در نرخ خدمات مورد ارائه خود ندارد</p>									
جلسه شماره ۱۳۷ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات	<p>۱. تعرفه مکالمات تلفن ثابت به ثابت شهری در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام نشده است به‌ازای هر ۱۲۰ ثانیه یک پالس تعیین می‌شود</p>										
	<p>۲. تعرفه مکالمات تلفن ثابت به ثابت شهری در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام شده است به‌صورت یکنواخت در کل استان به‌ازای هر ۱۰۵ ثانیه یک پالس تعیین می‌شود</p>										
	<p>تأکید می‌شود که قیمت پالس کماکان بدون تغییر برابر ۴۴/۷ ریال خواهد بود</p>										

۱-۲. نقد مصوبه شورای رقابت

فرمول‌های مصوب شورای رقابت برای محاسبه سقف قیمت و شاخص قیمت خدمات مخابراتی دارای اشکالات عمده‌ای است. فرمول‌ها بیشتر نظری بوده و درون‌داده‌های آنها، اطلاعاتی نامشخص، غیرموثق و غیررسمی هستند که در عمل به‌علت شفاف نبودن درون‌داده‌های آن باعث می‌شود تا ذینفعان متناسب با منافع خود از آن بهره‌برداری کنند.

با توجه به فرمول مصوب شورای رقابت و درون‌داده‌های آن، که در جدول ۲ آمده است، شاخص سقف قیمت PCI_t برای سال ۱۳۹۱ به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$PCI_t = PCI_{t-1} [1 - X + \dot{P} \mp Z] = 44/7 \times [1 - \% 0 + \% 6/47 \pm 0] = 44/7 \times 1/0.147 \approx 45/357$$

اما شرکت مخابرات ایران از این فرمول و داده‌های مصوب شده آن دو عدد ۵۱/۰۳ و ۵۸/۷۱ ریال را به عنوان تعرفه تلفن ثابت به ترتیب در شهرهای هم‌کد نشده و هم‌کد شده استخراج کرده است. معلوم نیست این اعداد بر چه مبنای محاسباتی استخراج شده است، اما با این وجود ادعا می‌شود که اعداد از فرمول‌های مصوب شورای رقابت حاصل شده است.

نبود حسابداری بهای تمام شده در صنعت مخابرات و نبود ابزارهای لازم برای راستی‌آزمایی آمارهای اعلام شده از سوی ذینفعان متقاضی افزایش قیمت‌های مخابراتی موجب شده است که خود ذینفعان به کمک فرمول‌های تعریف شده شورای رقابت برای خودشان تعرفه وضع کنند و در سال‌های آینده نیز متناسب با منافعشان آن را تغییر دهند.

یک راهکار حل این مشکل آن است که اولاً بهره‌برداران ملزم به پیاده‌سازی حسابداری «قیمت تمام شده» شوند و ناظران نیز به نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای نظارتی نظیر سامانه حسابداری تماس^۱، مولد تماس آزمون^۲، ثبت‌کننده جزئیات تماس^۳، آغازسنج تماس^۴ و مدت‌سنج تماس^۵ مجهز شوند.

برخی از این تجهیزات در اختیار بهره‌برداران استانی است، اما حجم اطلاعات زیاد بوده و در یک مرکز مدیریت شبکه یکپارچه گردآوری و پردازش نمی‌شوند.

۲-۲. نقد مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات

پیش از تاریخ ۱۳۹۱/۱/۲۰ مدت‌زمان ضربان یک پالس: «دو دقیقه و بیست و چهار صدم دقیقه»، یعنی ۱۳۴/۴ ثانیه و قیمت هر پالس ۴۴/۷ ریال بود. کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در جلسه شماره ۱۳۷ مورخ ۱۳۹۱/۱/۲۰، برای افزایش تعرفه، تنها مدت‌زمان ضربان پالس را از ۱۳۴/۴ ثانیه به ۱۲۰ ثانیه (در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام نشده است) و ۱۰۵ ثانیه (در استان‌هایی که در آنها طرح هم‌کدسازی انجام شده است) تغییر داد و تغییر در قیمت هر پالس را مجاز نمی‌داند.

1. Call Accounting System
2. Test Call Generator
3. Call Detailed Recorder
4. Call Start time Meter
5. Call Duration Meter

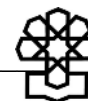
این مصوبه توزیع عادلانه‌ای از افزایش تعرفه‌ها ندارد. در بعضی از بازه‌های زمانی (مانند بازه زمانی ۱۲۰ - ۱۳۴/۴ ثانیه) تعداد پالس دو برابر حالت گذشته خواهد شد و بنابراین هزینه مکالماتی که در این بازه زمانی به اتمام رسیده، دو برابر گذشته خواهد شد. در نظر بگیرید یک مکالمه ۱۳۰ ثانیه‌ای از یک مشترک تلفن ثابت به مشترک ثابت دیگری در همان شهر، در سال ۱۳۹۰ یک پالس ارزش داشت، اما اکنون همین مکالمه طبق مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، دو پالس محاسبه می‌شود بنابراین هزینه این مکالمه نیز دو برابر خواهد شد. حال اگر قیمت این مکالمه مطابق روش شرکت مخابرات ایران با نرخ ۵۱/۰۳ ریال محاسبه شود در این صورت مبلغ آن برابر با $۱۰۲/۰۶ = ۲ \times ۵۱/۰۳$ ریال خواهد شد. در واقع همان مکالمه ۴۴/۷ ریالی سابق اکنون افزایش ۱۲۸ درصدی را به همراه خواهد داشت.

۲-۳. میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت در صورت رعایت دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات

ارتباطات و شورای رقابت

شرکت مخابرات ایران، با تکیه بر دوگانگی مراجع مقرراتگذار تلفن ثابت (شورای رقابت و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات) چنانچه بخواهد هر دو مصوبه اخیر را اجرا کند و هر دو جزء تعرفه (طول پالس و نرخ پالس) را تغییر دهد در این صورت افزایش قیمت مضاعفی بر مشترکان تحمیل خواهد شد.

جدول ۳ میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت درون‌شهری را در شهرهای هم‌کد نشده و در صورت رعایت دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت، نشان می‌دهد. اعداد جدول در بازه‌های زمانی مختلف و مطابق دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت استخراج شده‌اند. مکالمات تلفن ثابت درون‌شهری که کمتر از ۱۲۰ ثانیه طول بکشند مشمول ۱۴ درصد افزایش تعرفه خواهد بود، اما مکالماتی که بین ۱۲۰ تا ۱۳۴/۴ ثانیه طول بکشند مشمول ۱۲۸ درصد افزایش تعرفه خواهد شد. درصد افزایش تعرفه در بازه‌های زمانی دیگر در جدول ۳ آمده است.

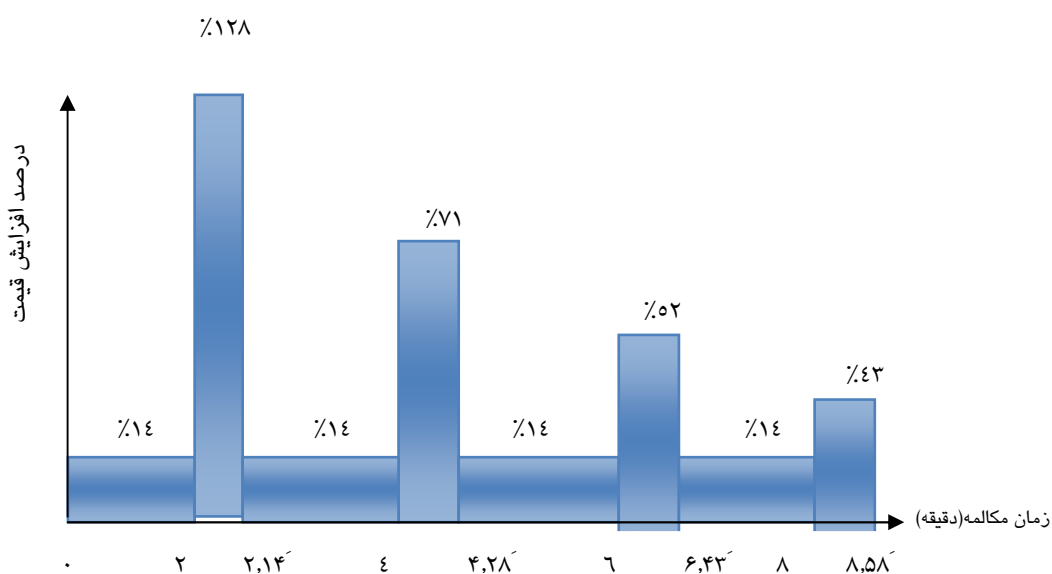

جدول ۳. میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت در شهرهای همکد نشده در صورت رعایت دو مصوبه
کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت

بازه زمانی (ثانیه)	تعداد پالس در سال ۱۳۹۰	تعداد پالس در سال ۱۳۹۱	قیمت در سال ۱۳۹۰	قیمت در سال ۱۳۹۱	درصد افزایش تعرفه
۱۲۰-۰۰	۱	۱	۴۴/۷	۵۱/۰۳	۱۴
۱۳۴/۴-۱۲۰	۱	۲	۴۴/۷	۱۰۲/۰۶	۱۲۸
۲۴۰-۱۳۴/۴	۲	۲	۸۹/۴	۱۰۲/۰۶	۱۴
۲۶۸/۸-۲۴۰	۲	۳	۸۹/۴	۱۵۳/۰۹	۷۱
۳۶۰-۲۶۸/۸	۳	۳	۱۳۴/۱	۱۵۳/۰۹	۱۴
۴۰۳/۲-۳۶۰	۳	۴	۱۳۴/۱	۲۰۴/۱۲	۵۲
۴۸۰-۴۰۳/۲	۴	۴	۱۷۸/۸	۲۰۴/۱۲	۱۴
۵۳۷/۶-۴۸۰	۴	۵	۱۷۸/۸	۲۵۵/۱۵	۴۳
۶۰۰-۵۳۷/۶	۵	۵	۲۲۳/۵	۲۵۵/۱۵	۱۴

نمودار ۱ میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت شهرهای همکد نشده را در بازه‌های زمانی مختلف نشان می‌دهد. با روند افزایش مدت‌زمان مکالمه، میزان افزایش تعرفه سیر نزولی دارد، اما طول بازه‌هایی که این افزایش مضاعف را شامل می‌شود، گسترده‌تر می‌شود. مثلاً افزایش ۱۲۸ درصدی در بازه زمانی به طول ۱۴ ثانیه اتفاق می‌افتد، اما افزایش ۷۱ درصدی در بازه زمانی به طول ۲۸ ثانیه و افزایش ۵۲ درصدی در بازه زمانی به طول ۴۳ ثانیه و افزایش ۴۳ درصدی در بازه زمانی به طول ۵۸ ثانیه اتفاق می‌افتد.

نمودار ۱. میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت در شهرهای همکد نشده در صورت رعایت دو مصوبه
کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت

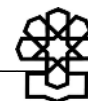

جدول ۴ میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت درون‌شهری را در شهرهای هم‌مکد شده در صورت رعایت دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت، نشان می‌دهد. اعداد جدول در بازه‌های زمانی مختلف و مطابق دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت استخراج شده‌اند. مکالمات تلفن ثابت درون‌شهری که کمتر از ۱۰۵ ثانیه طول بکشند مشمول ۳۱ درصد افزایش تعرفه خواهد بود، اما مکالماتی که بین ۱۰۵ تا ۱۳۴/۴ ثانیه طول بکشند مشمول ۱۶۳ درصد افزایش تعرفه خواهد شد. درصد افزایش تعرفه در بازه‌های زمانی دیگر در جدول ۴ آمده است.

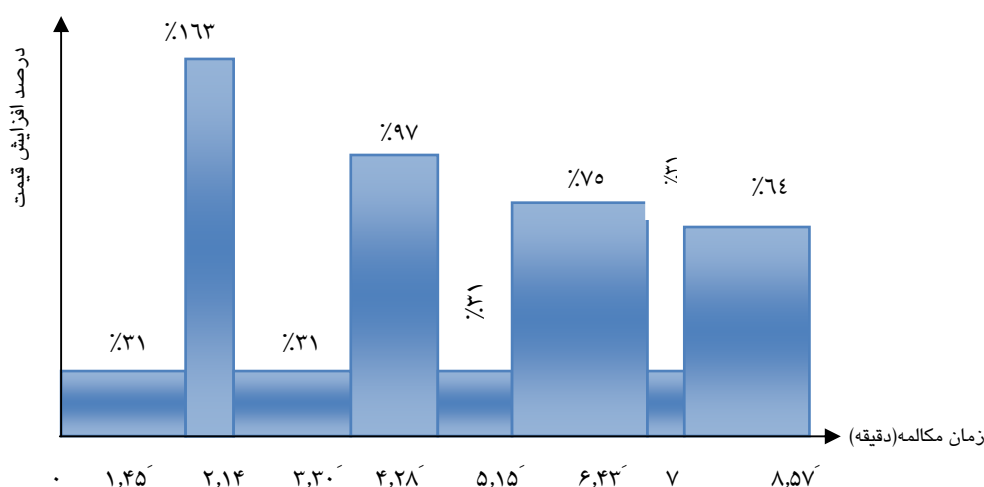
جدول ۴. میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت در شهرهای هم‌مکد شده در صورت رعایت دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت

بازه زمانی (ثانیه)	تعداد پالس در سال ۱۳۹۰	تعداد پالس در سال ۱۳۹۱	قیمت در سال ۱۳۹۰	قیمت در سال ۱۳۹۱	درصد افزایش تعرفه
۱۰۵ - ۰	۱	۱	۴۴/۷	۵۸/۷۱	۳۱
۱۳۴/۴ - ۱۰۵	۱	۲	۴۴/۷	۱۱۷/۴۲	۱۶۳
۲۱۰ - ۱۳۴/۴	۲	۲	۸۹/۴	۱۱۷/۴۲	۳۱
۲۶۸/۸ - ۲۱۰	۲	۳	۸۹/۴	۱۳۱۷۶	۹۷
۳۱۵ - ۲۶۸/۸	۳	۳	۱۳۴/۱	۱۳۱۷۶	۳۱
۴۰۳/۲ - ۳۱۵	۳	۴	۱۳۴/۱	۲۳۴/۸۴	۷۵
۴۲۰ - ۴۰۳/۲	۴	۴	۱۷۸/۸	۲۳۴/۸۴	۳۱
۵۲۵ - ۴۲۰	۴	۵	۱۷۸/۸	۲۹۳/۵۵	۶۴
۵۳۷/۶ - ۵۲۵	۴	۶	۱۷۸/۸	۳۵۲/۲۶	۹۷

نمودار ۲ میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت شهرهای هم‌مکد شده را در بازه‌های زمانی مختلف نشان می‌دهد. با روند افزایش مدت‌زمان مکالمه، میزان افزایش تعرفه سیر نزولی دارد، اما طول بازه‌هایی که این افزایش مضاعف را شامل می‌شود، گسترده‌تر می‌شود. مثلاً افزایش ۱۶۳ درصدی در بازه زمانی به طول ۲۹ ثانیه اتفاق می‌افتد، اما افزایش ۹۷ درصدی در بازه زمانی به طول ۵۸ ثانیه و افزایش ۷۵ درصدی در بازه زمانی به طول ۸۸ ثانیه و افزایش ۶۴ درصدی در بازه زمانی به طول ۱۱۷ ثانیه اتفاق می‌افتد.

نمودار ۲. میزان افزایش تعرفه تلفن ثابت در شهرهای همکد شده در صورت رعایت دو مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات و شورای رقابت

جمع بندی

پیشرفت تکنولوژی‌های ارتباطی در دنیا و ماهیت شبکه‌ای بودن مخابرات منجر به کاهش قیمت تمام شده اشتراک و قیمت تمام شده استفاده از خدمات مخابراتی در بسیاری از کشورهای جهان شده است. در کشور ما نیز در دهه گذشته شاهد تغییر خطوط مخابراتی از آنالوگ به دیجیتال بوده‌ایم. ضمن اینکه شبکه مخابراتی کشور اعم از تلفن ثابت و تلفن همراه رشد زیادی کرده‌اند. بالطبع این رشد شبکه‌ای به دلیل افزایش قابل ملاحظه در تعداد مشترکین باید منجر به کاهش قیمت در اشتراک و قیمت تمام شده خدمات تلفن ثابت شود. تغییرات تکنولوژی و کاهش قیمت تمام شده خدمات مخابراتی در کشور موجب شده بود که از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۰ تعرفه‌های تلفن ثابت بماند، این امر در قانون اصلاح ماده (۳) برنامه چهارم توسعه تصریح شده بود و افزایش آن را منوط به تصویب مجلس کرده بود. با پایان یافتن دوره زمانی برنامه چهارم و همچنین ارائه توجیهاتی نظیر هم‌کدی در برخی استان‌ها و تورم عمومی خدمات و کالاهای اساسی، شرکت مخابرات ایران ادعای افزایش قیمت تمام شده خدمات تلفن ثابت را نمود و بدون ارائه مستندات قانع‌کننده و غیرمرتبط با قیمت تمام شده از دو نهاد مقرراتگذار در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات، کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و شورای رقابت، درخواست افزایش قیمت پالس تلفن ثابت را مطرح کرده است و هرکدام از این دو نهاد محلی را برای افزایش قیمت خدمات تلفن ثابت فراهم کرده‌اند. شورای رقابت با ارائه یک فرمولی انتزاعی که با ورودی‌های غیرثابت و دلخواه و دیگری با کاهش زمان پالس تلفن ثابت موجبات افزایش قیمت خدمات تلفن ثابت را فراهم کرده است.

براساس مستندات ارائه شده و قوانین موجود عملکرد هر دو نهاد و فراهم آوردن فرصت برای افزایش قیمت تلفن ثابت قابل توجیه نیست. مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات و همچنین فرمول ارائه شده توسط شورای رقابت هر دو مغایر با تبصره «۱» بند «د» ماده (۱۰۱) قانون برنامه پنجم است که ضوابط تعیین کالاهای اساسی، انحصاری و خدمات عمومی با پیشنهاد کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت بازرگانی، معاونت نظارت و راهبردی رئیس‌جمهور و وزارتخانه‌های ذیربط باید به تصویب شورای اقتصادی برسد.

همچنین توجیه هم‌کدی که طبق مصوبه کمیسیون تنظیم مقررات منجر به کاهش زمان پالس تلفن ثابت در چند استان شد، براساس مصوبات هیئت دولت بوده است نباید به مردم در جهت اجرای مصوبات هیئت دولت هزینه‌ای تحمیل شود و در صورت ارائه توجیهات مستند و قانع‌کننده از سوی مخابرات در جهت افزایش قیمت تلفن ثابت در استان‌های هم‌کد شده دولت باید مابه‌التفاوت هزینه‌ها را پرداخت نماید.

با عنایت به مطالب فوق به‌طور خلاصه:

۱. تعدد مراجع مقرراتگذار (شورای رقابت و کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات) در حوزه خدمات عمومی فناوری اطلاعات و ارتباطات و مشخص نبودن مرز و حیطة وظایف هریک از آنها، زمینه‌ساز تعارض بین مقرراتگذاران و سوءاستفاده ذینفعان خواهد شد. دو مصوبه مورد بحث در این گزارش زیربنای عملی ضعیفی دارند و امکان برداشت‌های متفاوت و منفعت‌طلبانه را برای ذینفعان فراهم کرده است. پیشنهاد می‌شود که مجلس شورای اسلامی به‌ویژه کمیسیون صنایع و معادن راهکاری مناسب جهت رفع تعارضات و مشخص کردن حدود مرز هریک از نهادها اتخاذ نماید.
۲. شرکت مخابرات ایران پس از خصوصی‌سازی نیز همانند سال‌های گذشته اداره می‌شود و کاستی‌های دوران دولتی را دارد. هرچند برای بهسازی ساختاری خود مطالعاتی انجام داده، اما تاکنون موفق به اجرای تجدید ساختار نشده است. شرکت مخابرات ایران به‌جای افزایش تعرفه‌های خدمات خود می‌تواند با اجرای تجدید ساختار، بهره‌وری خود را افزایش دهد. ضمن اینکه افزایش قیمت خدمات مخابراتی باید با توجیه قانع‌کننده و مستند همراه باشد. در شرکت مخابرات ایران سیستم حسابداری قیمت تمام شده در مورد خدمات مخابرات وجود ندارد. با این وجود این شرکت مدعی افزایش قیمت تمام شده خدمات تلفن ثابت است پیاده‌سازی سیستم حسابداری قیمت تمام شده می‌تواند کمک زیادی به شفاف‌سازی قیمت خدمات تلفن ثابت نماید به‌طوری که نه ضرری متوجه شرکت مخابرات شود و نه اجحافی بر مردم شود.

ضمن اینکه طبق بند «د» ماده (۱۰۱) قانون برنامه پنجم در سه‌ماهه اول اجرای قانون برنامه پنجم باید کارگروهی متشکل از وزارت بازرگانی، معاونت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تشکیل می‌شد و این کارگروه وظیفه مشخص نمودن ضوابط تعیین قیمت خدمات تلفن ثابت را تهیه

و شورای اقتصاد وظیفه تصویب افزایش قیمت‌ها را دارد، اما این کارگروه تاکنون تشکیل نشده و ضوابط تعیین قیمت خدمات مذکور نیز تهیه و مصوب نشده است. وجود این مصوبه وظایف دو نهاد مقرراتگذار در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. لازم است در این مورد نیز مجلس وارد عمل شود و نسبت به یکپارچه نمودن نهادهای مقرراتگذار در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات اقدام نماید.

منابع و مآخذ

۱. قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰)، ۱۳۸۹/۱۰/۳۰.
۲. قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۷/۵/۱۲.
۳. مصوبات جلسه شماره هشتاد و پنج شورای رقابت، ۱۳۹۰/۸/۱.
۴. مصوبات جلسه شماره یکصد و سی و هفت کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، ۱۳۹۱/۱/۲۰.
۵. اروانه، حمید. قیمت تمام شده هر پالس مکالمه و ضرورت تعدیل تعرفه‌ها، اداره بررسی‌های اقتصادی شرکت مخابرات ایران، ۱۳۸۸.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۵۲۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی علل افزایش قیمت مکالمات تلفن ثابت

نام دفتر: مطالعات ارتباطات و فناوری‌های نوین

تهیه و تدوین‌کنندگان: حسن پوراسماعیل، عباس پورخصالیان

ناظر علمی: مهدی فقیهی

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: فرزاد جعفری

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۵/۲۸